

Litteraturnyt

SAMLEDE FREMSTILLINGER OG STØRRE TIDSPERIODER

David Favrholdt, Pia Grüner og Flemming Lundgreen-Nielsen (red.): *Som kongerne bød. Fra trelleborgere til enevælde. Festskrift til Hendes Majestæt Dronning Margrethe II i anledning af tresårsdagen 16. april 2000.* (Det kongelige Danske Videnskabernes Selskab, C.A. Reitzels Forlag, 2000). 216 s., 288 kr.

Det kongelige Danske Videnskabernes Selskab har valgt at markere Dronning Margrethe II's 60 års fødselsdag med dette festskrift, der rummer en række bidrag af selskabets medlemmer. De allerfleste bidrag er tidligere trykt i perioden mellem 1848 (!) og 1999. Det ældste er H.C. Ørstedes mindetale over Kong Christian VIII holdt 7. april 1848, det nyeste er Ole Feldbæks her for første gang trykte foredrag fra 28.-29. august 1999 om »De nordiske landes historiske rolle i Europa«.

Nok er der overvejende tale om allerede kendt stof, men der har været et stort materiale at vælge ud af, så vi kommer godt omkring i et par af de humanistiske discipliner, fra arkæologien (Olaf Olsen om trelleborgene, C.J. Becker om Odense som møntsted) over kunsthistorien (Else Kai Sass om Dürers forsvundne portræt af Christian II) til forskellige sider af historien og litteraturhistorien med hovedvægten på Christian IV og 1600-tallet. Troels Dahlerup skriver om udenrigspolitikken under Christian IV, Knud J.V. Jespersen giver streger til et portræt af samme

konge; begge bidrag blev første gang trykt i Christian IV's »jubilæumsår« 1988. Flemming Lundgreen-Nielsen beretter om Claus Christoffersen Lyschander som poet, hvorpå de sidste bidrag dykker ned i mere afgrænsede emner, i nogle tilfælde detailemner. Holger Rasmussen udreder udbredelsen af det »syn«, som Christian IV oplevede 8. december 1625, på kisteblade og malerier, mens Ditlev Tamm har revideret sin i 1992 publicerede undersøgelse af Kongens Retterting 1537-1660. Svend Ellehøjs vigtige artikel om forfatningsspørgsmålet i Danmark fra oktober 1660 til januar 1661, der af alle steder første gang blev trykt i det finske *Historiallinen Arkisto* 1968, er her på ny tilgængeligt sammen med Bernhard Gomards artikel »Kontraktfriheden og Danske Lov af 1683«. Sidstnævnte er til gengæld forkortet, og selv om artiklen også er revideret, bør den specialiserede læser nu konsultere både festskriftet i anledning af Danske Lovs 300 år og dette festskrift.

Da næsten alle bidrag har været omtalt i fagpressen ved deres fremkomst, skal jeg her indskrænke mig til at understrege, at ved udgivelsen har nok så meget vejet anledningen, hvor det hæderkronede selskab har villet markere monarkens runde fødselsdag med et festskrift i tidssvarende og tidsbundet layout, som behovet for netop at få disse videnskabelige artikler gjort tilgængelige på ny.

John T. Lauridsen